

Like **2** Teach

Lerarentekort opgelost.

Afstandsonderwijs in het Voortgezet Onderwijs

Een oplossing voor de tekortvakken

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Interregionale oplossing
2. Didactische randvoorwaarden
3. Bijvangst
4. Wat nodig is op uw school om mee te kunnen doen
5. De inrichting van Like2Teach Classroom
6. Hoe het er in de praktijk uit ziet: Like2Teach Classroom
7. Wetenschappelijke monitoring
8. De mensen achter Like2Teach

Inleiding

Als bestuurder, directeur of teamleider in het voortgezet onderwijs is het lerarentekort de oorzaak van kopzorgen. Het wordt steeds moeilijker om docenten te vinden voor de zogenoemde tekortvakken zoals wiskunde, natuurkunde, scheikunde, techniek, Duits en Frans.

1. Interregionale oplossing

Het tekort aan leraren is niet overal in Nederland even groot. De pijn wordt vooral gevoeld in de Randstad. In tijden van schaarste gaat marktwerking een rol spelen. Onderwijsuitzendbureaus exploiteren vraag en aanbod. Maar hiermee komen niet meer leraren beschikbaar in de betreffende regio. De leraar die wordt aangetrokken door school A laat niet zelden een vacature achter op school B. Een oplossing lijkt niet voorhanden. Niemand kan immers een blik docenten opentrekken!

Je kunt deze situatie vanuit een heel verfrissend perspectief te benaderen. Het tekort heeft een activerende kracht, die ons in staat stelt om oude patronen los te laten en leren op een innovatieve wijze te arrangeren. In zekere zin geldt: in een crisis is de veranderbereidheid groot.

Er is er geen lerarentekort. Er zijn namelijk genoeg leraren. Deze wonen alleen niet in het postcodegebied van uw school. Een regionale aanpak om het tekort weg te werken is daarom minder kansrijk dan een interregionale aanpak. Bij een interregionale oplossing brengen we leraren voor de klas van buiten de regio. We doen dit door middel van afstandsonderwijs.

Door de inzet van moderne ICT kan het potentieel van leraren benut worden van (ver) buiten het verzorgingsgebied van de school. Like2Teach brengt in een veel ruimer gebied vraag en aanbod bij elkaar. Door deze werkwijze groeit het aantal beschikbare docenten in een tekortregio, waardoor de druk voor alle scholen in deze regio wordt verlicht.

2. Didactische randvoorwaarden

Om de kwaliteit van afstandsonderwijs te garanderen, is het noodzakelijk dat er altijd een onderwijsassistent in de klas is. De fysieke aanwezigheid van een volwassene in de klas zorgt voor vertrouwen, rust en verbinding. Deze zorgt bovendien voor praktische zaken zoals het opstarten van de les via internet door het digibord aan te zetten, maar is er ook voor orde en bijvoorbeeld het noteren van absentes. Veel lesmethodes hebben inmiddels uitgebreid digitaal lesmateriaal. Het afstandsonderwijs is erbij gebaat dat de verwerking van de leerstof maar ook de toetsing zo veel mogelijk digitaal gebeurt. Op die manier kan de docent de voortgang van iedere individuele leerling volgen en in de les differentiëren.

Voorwaarden zijn dus:

- Onderwijsassistent in de klas
- Inzet van digitale leermiddelen heeft de voorkeur

3. Bijvangst

Wanneer een school besluit tot het inzetten van afstandsonderwijs van Like2Teach, betekent dit vaak meer dan dat een paar uur in de week worden ingevuld door een leraar op afstand, hoewel het meestal wel zo begint.

Veel processen die in een reguliere lessituatie nog analoog zijn, worden versneld gedigitaliseerd. Want digitaliseringsprocessen zoals digitaal toetsen, digitaal verwerken, online samenwerken en papierloos overleg die in afstandsonderwijs vanzelfsprekend zijn, kunnen een voorbeeldfunctie krijgen binnen de sectie en mogelijk zelfs binnen de hele school. De afstandsdocent kan een belangrijke katalyserende werking hebben op de ontwikkeling van de hele organisatie.

Niet alleen aan de kant van het docententeam heeft afstandsonderwijs positieve bijvangst. Dit geldt ook voor de leerlingen. Hebben we in het onderwijs niet ook de taak de 21e-eeuwse vaardigheden bij te brengen? Dit is exact wat er gebeurt met afstandsonderwijs. Leerlingen die enkele uren per week afstandsonderwijs volgen, ontwikkelen daarmee automatisch hun digitale geletterdheid.

4. Wat nodig is op uw school om mee te kunnen doen

Er is eigenlijk maar één basale voorwaarde waar het klaslokaal bij aanvang aan moet voldoen: er moet een snelle en stabiele internetverbinding in het lokaal aanwezig zijn, bekabeld en bij voorkeur ook wifi [minimaal: 600kbps/1.2Mbps (up/down)].

Wanneer kinderen individueel beschikken over een device, dan kan oplossing A ingericht worden. Wanneer dit niet het geval is, dan is het voor oplossing B voordeliger dat er een digibord in de klas aanwezig is, dat verbonden is met internet. Oplossing A en B worden hieronder toegelicht.

5. De inrichting van Like2Teach Classroom

Alles staat in dienst van een kwalitatief zo goed mogelijke les. Daarvoor gebruiken we bestaande infrastructuur en installeren hard- en software zodat het klaslokaal geoptimaliseerd wordt voor afstandsonderwijs. We noemen dit Like2Teach Classroom.

Like2Teach hanteert twee werkwijzen waarop het lokaal ingericht kan worden voor afstandsonderwijs. De keuze is afhankelijk van de aanwezigheid of het ontbreken van persoonlijke devices zoals bijvoorbeeld een laptop of chromebook voor iedere leerling.

Oplossing A: wanneer er persoonlijke devices zijn

Deze oplossing verdient de voorkeur. Het biedt meer mogelijkheden in differentiatie en omdat de leerlingen al les krijgen via hun device is de verwerking en toetsing via hetzelfde apparaat relatief eenvoudig in te richten. Bovendien wordt iedere leerling op deze wijze geïsoleerd en komt het de concentratie ten goede. Doordat leerlingen in een virtueel klaslokaal acteren is er minder sprake van groepsdynamiek in de fysieke klas. Iedere leerling krijgt een hoogwaardige headset die wordt aangesloten op zijn persoonlijke device (Laptop of Chromebook).

De leerlingen zitten in de klas, ieder met een headset op. Iedere individuele leerling is aangesloten op de les. Iedere leerling hoort de leraar, en iedere leerling kan ook zelf praten. Ook hier is dus sprake van tweerichtingsverkeer. Op het scherm ziet de leerling de leerkracht enerzijds en anderzijds ook de instructie.

Oplossing B: wanneer er geen persoonlijke devices zijn

Wanneer leerlingen niet beschikken over een persoonlijk device, maken wij gebruik van het digibord in de klas. Dit bestaande digibord wordt gebruikt als instructiescherm en wordt door de leerkracht op afstand bediend. Wij zorgen onder meer voor een camera, microfoon en geluidsboxen, en een additioneel scherm (55 inch ultra HD). Op dit scherm is de leerkracht te allen tijde zichtbaar voor de leerlingen. Op dit scherm wordt ook de microfoon en camera gemonteerd.

Dit additionele scherm is voorzien van een computer die exclusief wordt ingericht met de videoconferencing software. Deze werkwijze maakt het mogelijk dat de les zonder technische kennis en met één druk op de knop kan worden opgestart. Door deze configuratie kan eenvoudig en snel op afstand ondersteuning worden geboden. Onze technische dienst heeft namelijk op afstand toegang tot dit scherm en de verbonden computer. Deze opstelling is verrijdbaar en kan tegen een stootje.

De leerkracht maakt dus tijdens de les altijd gebruik van twee grote schermen:

Het bestaande digibord wordt gebruikt voor instructie en interactie.

Like2Teach Classroom, op dit tweede scherm is de leerkracht zichtbaar.

Alle software wordt geleverd met een platinum service level agreement (SLA): wanneer iets niet werkt, is er direct telefonische ondersteuning.

6. Hoe het er in de praktijk uit ziet: Like2Teach Classroom

Like2Teach werkt alleen met bevoegde leraren, die ervaring hebben in het reguliere onderwijs. Ze weten wat het is om voor de klas te staan. De leraar krijgt van ons een training en krijgt beschikking over de noodzakelijke hard- en software. Voordat de leraar op afstand aan de slag gaat, is er altijd op voorhand een face-to-face meeting met collega's en de kinderen.

De leraar geeft les vanuit zijn eigen studeerkamer. Sommige docenten kiezen ervoor om les te geven vanaf de school waar ze een reguliere aanstelling hebben, bijvoorbeeld tijdens een tussenuur.

Met ingang van dit schooljaar is met deze werkwijze ervaring opgedaan op twee scholen: De Goudse Waarden in Gouda (Duits) en het Da Vinci College Lammenschans in Leiden (Wiskunde D). Er worden aansprekende resultaten geboekt. Inmiddels heeft Like2Teach ca. 70 docenten in portefeuille, waarbij alle tekortvakken zijn afgedekt, inclusief de klassieke talen.

Wiskundedocent Hub Kusters geeft vanuit Hoensbroek Zuid-Limburg twee keer per week les aan eindexamenkandidaten in Gouda.

7. Wetenschappelijke monitoring

Het monitoren van afstandsonderwijs is waardevol in de maatschappelijke discussie rond dit onderwerp. Bovendien biedt het scholen en schoolbesturen de mogelijkheid om de resultaten en de aanpak van het afstandsonderwijs te onderbouwen. Met het oog op verantwoording naar ouders en inspectie is dit waardevol. Ook wordt vanuit onderzoek de strategie bijgesteld, zodat het welbevinden van alle betrokkenen, met het leerrendement van de kinderen voorop, geoptimaliseerd wordt. Wetenschappelijke monitoring zit niet standaard in het aanbod opgenomen, maar Like2Teach kan dit wel faciliteren, omdat wij in verbinding staan met diverse universiteiten die de juiste expertise in huis hebben, en hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn. Vanzelfsprekend zijn hier additionele kosten aan verbonden. Like2Teach neemt initiatief om een dergelijk onderzoek in te richten op verzoek van de opdrachtgever, wanneer er sprake is van minimaal 5 deelnemende scholen uit hetzelfde bestuur.

8. De mensen achter Like2Teach

Like2Teach is opgezet door mensen uit het onderwijs. Dieter Möckelmann en Hans Hoornstra, beiden opgeleid als docent, hebben hun sporen verdiend als ondernemers in de onderwijssector. Ze kennen de uitdagingen van het onderwijs als geen ander. Ze zijn vooral bekend als oprichters van Like2Share: een bedrijf dat congressen, studiedagen en beurzen organiseert over de impact van technologie op leren.

